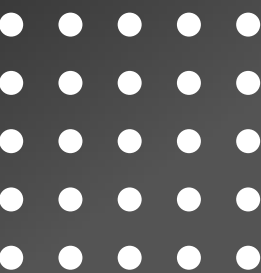
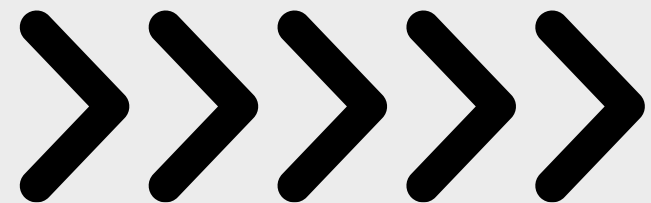

**Course: Environmental
Economics**

Week 15

The economic value of the
environment (continue)

By: phavone KEODOUANGKHAM

ມູນຄ່າທາງເສດຖະສາດຂອງສິ່ງແວດລ້ອມ(ຕໍ່)

- ✓ ມູນຄ່າຂອງສິ່ງແວດລ້ອມ
- ✓ ແນວຄິດກ່ຽວກັບຄຸນຄ່າຜົນປະໂຫຍດໃນການແກ້ໄຂບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມ
- ✓ ແນວຄິດກ່ຽວກັບມູນຄ່າຕົ້ນທຶນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ

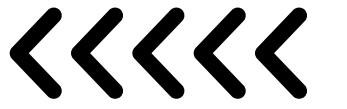

10.2 ແນວຄິດກ່ຽວກັບຄຸນຄ່າຜົນປະໂຫຍດໃນການແກ້ໄຂບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມ

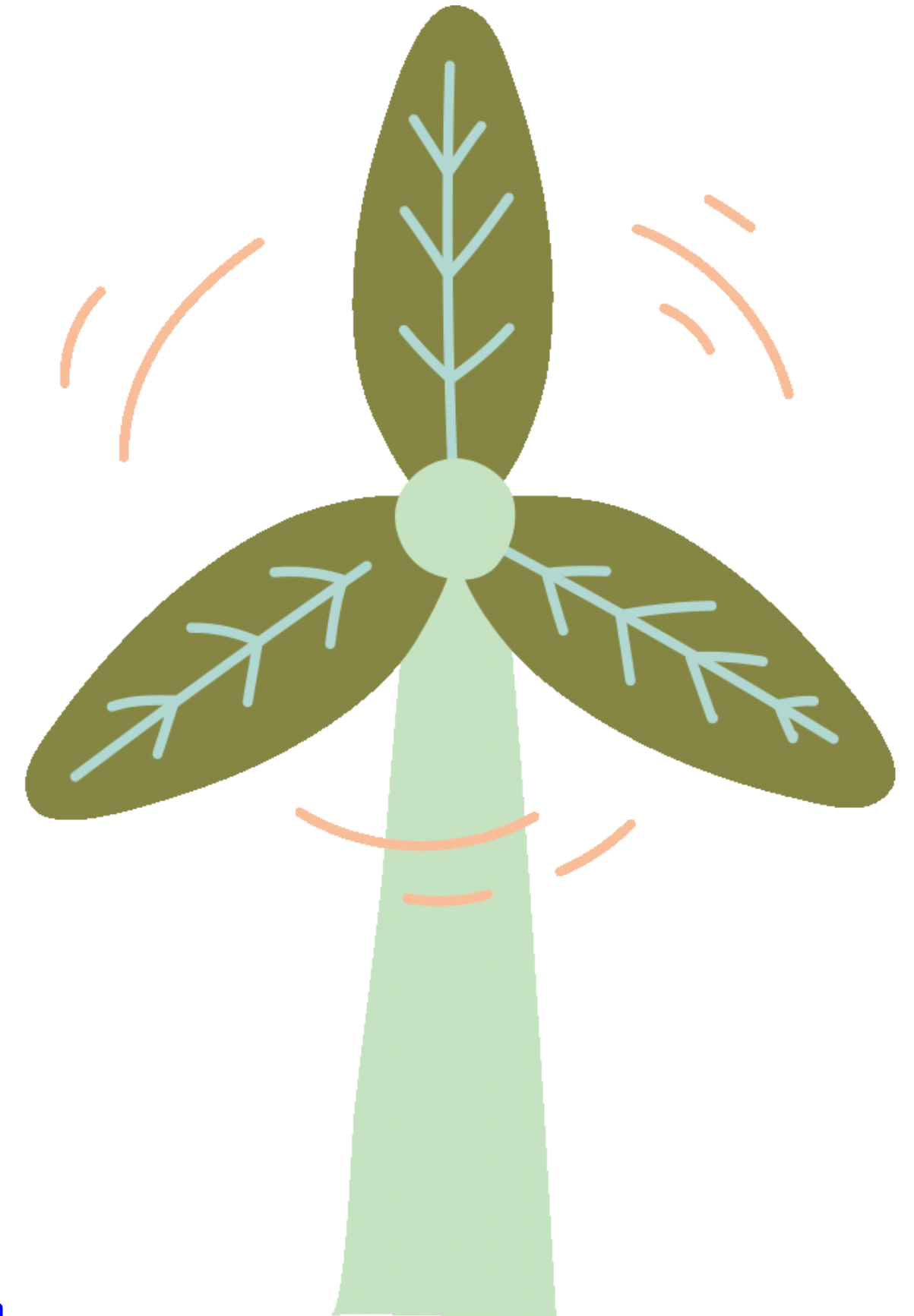

ໃນການປະເມີນຜົນປະໂຫຍດທາງສັງຄົມທີ່ເກີດຈາກການປັບປຸງຄຸນນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມອັນເປັນຜົນຈາກນະໂຍບາຍດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຂອງລັດ ຈຳເປັນຕ້ອງຮູ້ວ່າຄວາມເສຍຫາຍດ້ານຄຸນນະພາບ, ດ້ານນິເວດວິທະຍາ ແລະ ດ້ານຊັບສິນມີການປ່ຽນແປງແນວໃດ ກໍ່ເນື່ອງຈາກຜົນການປ່ຽນແປງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຫລື ຜົນຂອງນະໂຍບາຍເຊິ່ງທິດທາງດ້ານເສດຖະສາດໃຫ້ຄວາມສຳຄັນກັບຜົນສ່ວນທີ່ເພີ່ມ ຫລື ຜົນທີ່ຫນ່ວຍສຸດທ້າຍ (the margin) ທີ່ເກີດຂຶ້ນທັງນີ້ເນື່ອງຈາກການປະມວນຜົນການປ່ຽນແປງທາງສິ່ງແວດລ້ອມ ຫລື ຜົນນະໂຍບາຍມັກຈະພິຈາລະນາເຖິງການຫລຸດລົງຂອງຄວາມເສຍຫາຍໃນຊ່ວງເວລາໃດເວລາຫນຶ່ງ ດັ່ງນັ້ນ ການວັດຜົນປະໂຫຍດຈຶ່ງມັກຢູ່ໃນຮູບຂອງສ່ວນເພີ່ມ (incremental).

ດັ່ງນັ້ນ, ໃນການໃຫ້ນິຍາມເຖິງຜົນປະໂຫຍດສ່ວນເພີ່ມ (incremental Benefits) ຈຶ່ງມັກເປັນການປຽບທຽບປະໂຫຍດທີ່ເກີດຂຶ້ນຈິງ (Actual Benefits) ກັບຜົນປະໂຫຍດທີ່ຄາດວ່າຈະເກີດຂຶ້ນ (Expected Benefits) ກັບສັງຄົມພາຍຫລັງຈາກການປ່ຽນແປງສິ່ງແວດລ້ອມ ຫລື ຈາກນະໂຍບາຍທີ່ມີການນຳມາໃຊ້.

Resource of image : [Black Gray and White Geometric Minimalist Thesis Defense Presentation - Presentation](#)

10.2.1 ຜົນປະໂຫຍດດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນປະຖົມພູມ ແລະ ຂັ້ນທຸຕິຍະພູມ

ຜົນປະໂຫຍດຂັ້ນປະຖົມພູມ (Primary Benefits) ໝາຍເຖິງຜົນປະໂຫຍດໂດຍກົງທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກໂຄງການ, ນະໂຍບາຍ, ຫຼື ການລົງທຶນໃດໜຶ່ງ. ໃນບໍລິບົດຂອງນະໂຍບາຍສິ່ງແວດລ້ອມ

ຜົນປະໂຫຍດດ້ານຂັ້ນທຸຕິຍະພູມ ໝາຍເຖິງຜົນປະໂຫຍດທາງອ້ອມທີ່ເກີດຈາກວຽກງານ ຫຼື ໂຄງການໃດໜຶ່ງ

10.2.1 ຜົນປະໂຫຍດດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນປະຖົມພູມ ແລະ ຂັ້ນທຸຕິຍະພູມ

ໃນທາງປະຕິບັດ ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວນະໂຍບາຍດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມສ່ວນຫລາຍມີເປົ້າ
ຫມາຍໃນການເພີ່ມຜົນປະໂຫຍດຂັ້ນທຸຕິຍະພູມ ໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງທີ່ມີຜົນຕໍ່

ສຸຂະພາບຂອງມະນຸດ ເຊິ່ງຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານສຸຂະພາບນີ້ລວມເຖິງການຫລຸດ
ອັດຕາການຕາຍ

(ເຊັ່ນ: ການຫລຸດຄວາມສ່ຽງຈາກການຕາຍດ້ວຍໂລກມະເລັງ ເປັນຕົ້ນ) ແລະ ຫລຸດອັດຕາການ
ເຈັບປ່ວຍ ຫລື ການເປັນໂລກ (ເຊັ່ນ: ການຫລຸດອັດຕາການເກີດໂລກທາງເດີນຫາຍໃຈ ເປັນຕົ້ນ)

10.2.1 ຜົນປະໂຫຍດດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນປະຖົມພູມ ແລະ ຂັ້ນທຸຕິຍະພູມ

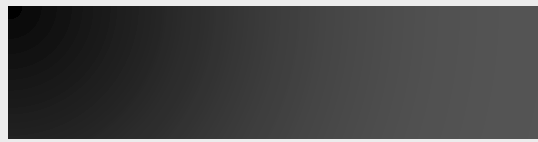
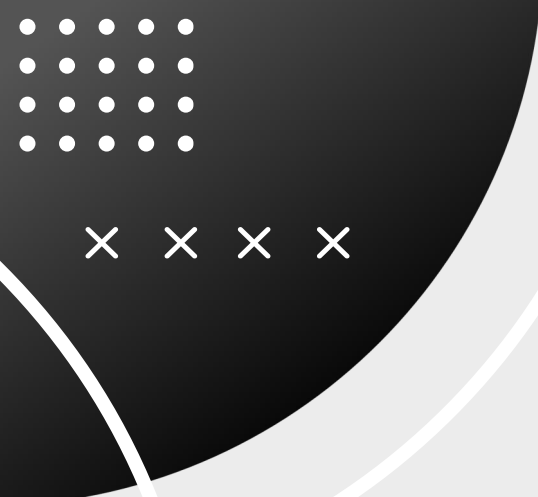

ນອກຈາກນີ້ຜົນປະໂຫຍດຂັ້ນທຸຕິຍະພູມຍັງລວມມີຄວາມສະຖຽນລະພາບຂອງລະບົບນິເວດການມີທັດສະນີຍະພາບທີ່ງົດງາມ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານເສດຖະສາດເຊັ່ນ: ການຈະເລີນຮຸ່ງເຮືອງຂອງອຸດສາຫະກຳປະມົງ ເປັນຜົນຈາກກົດຫມາຍໃນການປົກປັກຮັກສາຮັກສາຄວາມສະອາດຂອງແຫລ່ງນ້ຳເບື້ອງຕົ້ນ.

ດັ່ງນັ້ນ, ອາດເວົ້າໄດ້ວ່າ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນປະຖົມພູມເປັນຜົນປະໂຫຍດທາງກົງຈາກນະໂຍບາຍດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມນັ້ນເອງຕົ້ນທຶນ.

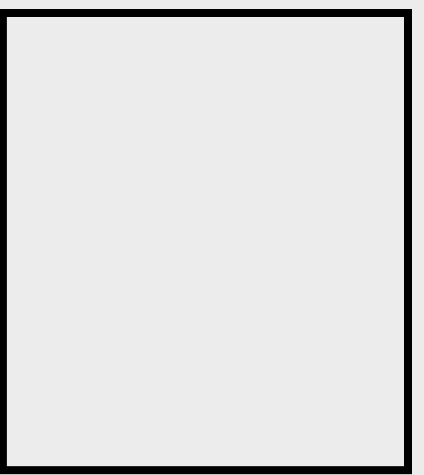

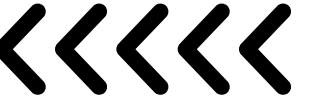

ຜົນປະໂຫຍດດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນທຸຕິຍະພູມ (Secondary Environment Benefits)

ເປັນຜົນປະໂຫຍດທາງອ້ອມທີ່ເກີດກັບສັງຄົມຈາກການມີຜົນປະໂຫຍດຂັ້ນ
ປະຖົມມະພູມເກີດຂຶ້ນ

ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ ຜະລິດຕະພາບຂອງແຮງງານເພີ່ມຂຶ້ນເຊິ່ງເປັນຜົນປະໂຫຍດທີ່ເກີດ
ຈາກຜົນປະໂຫຍດຂັ້ນປະຖົມມະພູມໃນການມີສຸຂະພາບທີ່ດີຂຶ້ນຂອງແຮງງານ ເຊິ່ງ
ຜະລິດຕະພາບທີ່ເກີດຂຶ້ນນີ້ຈະເຮັດໃຫ້ມີການຜະລິດສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິການໃຫ້ຜູ້
ບໍລິໂພກເພີ່ມຂຶ້ນ ເຊິ່ງທ້າຍທີ່ສຸດກໍຈະເຮັດໃຫ້ລາຄາສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິການຫຼຸດລົງ
ເປັນຕົ້ນ.

ດັ່ງນັ້ນ, ຈະເຫັນໄດ້ວ່າຜົນປະໂຫຍດຂັ້ນທຸຕິພູມເຫຼົ່ານີ້ເກີດຂຶ້ນທາງອ້ອມຈາກການ
ມີແຮງກະຕຸ້ນຂອງຜົນປະໂຫຍດຂັ້ນປະຖົມມະພູມ ນອກຈາກນີ້ຜົນປະໂຫຍດຂັ້ນທຸຕິຍະ
ພູມອາດເປັນຜົນຈາກການຈູງໃຈດ້ານອຸປະສົງທີ່ມີຕໍ່ນະໂຍບາຍດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ

ຕົວຢ່າງ: ຄວາມຕ້ອງການດ້ານອຸປະສົງສໍາລັບແຮງງານພິມຂຶ້ນເມື່ອນໍານະໂຍບາຍໃໝ່ມາ
ໃຊ້ ເຊິ່ງໃນກໍລະນີນີ້ຜົນປະໂຫຍດດ້ານເສດຖະກິດຈາກການທີ່ຕະຫຼາດແຮງງານມີການປັບ
ຕົວຕິຂຶ້ນ ຖືວ່າເປັນຜົນປະໂຫຍດຂັ້ນທຸຕິຍະພູມເປັນຕົ້ນ.

ສະຫຼຸບ

ຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງຜົນປະໂຫຍດຂັ້ນປະຖົມພູມ ແລະ ຂັ້ນທຸຕິຍະພູມ ແມ່ນ:

- . **ຜົນປະໂຫຍດຂັ້ນປະຖົມພູມ:** ເປັນຜົນໂດຍກົງ, ມັກຈະເຫັນໄດ້ທັນທີ, ສາມາດວັດແທກໄດ້ງ່າຍ ແລະ ເປັນເປົ້າໝາຍຫຼັກຂອງໂຄງການ
- . **ຜົນປະໂຫຍດຂັ້ນທຸຕິຍະພູມ:** ເປັນຜົນທາງອ້ອມ, ມັກຈະເກີດຂຶ້ນໃນໄລຍະຍາວ, ວັດແທກໄດ້ຍາກກວ່າ ແລະ ອາດຈະກວ້າງຂວາງກວ່າໃນແງ່ຂອງຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມໃນການພັດທະນານະໂຍບາຍສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ມີປະສິດທິພາບ, ຈຳເປັນຕ້ອງພິຈາລະນາທັງຜົນປະໂຫຍດຂັ້ນປະຖົມພູມ ແລະ ຂັ້ນທຸຕິຍະພູມ ເພື່ອສ້າງຄວາມສົມດຸນທີ່ເໝາະສົມໃນການຕັດສິນໃຈ.

10.2.2 ແນວຄິດໃນການປະເມີນຜົນປະໂຫຍດດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ

ໃນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມມີຄຳຖາມໜ້າສົນໃຈຫຼາຍປະເດັດເຊັ່ນ ການມີນ້ຳສະອາດ ຫຼື ອາກາດສະອາດມີຄຸນຄ່າແນວໃດແດ່ຕໍ່ສັງຄົມ ຫຼື ສັງຄົມໄດ້ໃຫ້ມູນຄ່າຫຍັງແດ່ກັບການກຳຈັດພື້ນທີ່ທີ່ມີສານອັນຕະລາຍເປັນຕົ້ນ ເຊິ່ງຄຳຕອບເບື້ອງຕົ້ນກໍ່ຄື ຖ້າສິນຄ້າບໍລິການໃນທັງສອງກໍ່ລະນີເປັນສິນຄ້າເອກະຊົນທີ່ມີຂາຍໃນລະບົບຕະຫຼາດແລ້ວ ລາຄາຂອງສິນຄ້າບໍລິການຈະເປັນສັນຍານບອກເຖິງຜົນປະໂຫຍດສ່ວນເພີ່ມທີ່ເກີດຂຶ້ນ ແຕ່ບັນຫາດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ເກີດຂຶ້ນຄື ຄຸນນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມເປັນສິນຄ້າສາທາລະນະທີ່ບໍ່ມີລາຄາໃນລະບົບຕະຫຼາດ ປະກອບກັບບໍ່ສາມາດຮູ້ຄວາມເພິ່ງພໍໃຈຂອງຜູ້ບໍລິໂພກໄດ້ (Non-revelation of Preference) ຈຶ່ງກໍ່ໃຫ້ເກີດບັນຫາສັງຄົມໃນການໃຫ້ມູນຄ່າກັບສິ່ງແວດລ້ອມ

ໃນທາງທິດສະດີຖ້າສາມາດຊອກຫາອຸປະສິງຂອງສັງຄົມທີ່ມີຕໍ່ຄຸນ
ນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມໄດ້ ກໍຈະເຮັດໃຫ້ສາມາດວັດຜົນປະໂຫຍດ
ສ່ວນເພີ່ມທີ່ເກີດຈາກນະໂຍບາຍດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມໄດ້ເຊັ່ນກັນ

ການແທກຜົນປະໂຫຍດຈາກນະໂຍບາຍການແກ້ໄຂບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມໂດຍຫຼຸດປະລິມານກາສ
ກາກໂບນິກຈາກຕົວຢ່າງເທິງ ສາມາດແບ່ງອອກເປັນ 3 ຂັ້ນຕອນຄື

1) ຊອກລະດັບເລີ່ມຕົ້ນຂອງຜົນປະໂຫຍດທັງໝົດຂອງສັງຄົມ (TSB) ກ່ອນມີນະໂຍບາຍ

2) ຊອກລະດັບໃໝ່ຂອງຜົນປະໂຫຍດທັງໝົດຂອງສັງຄົມ (TSB) ທີ່ເກີດຂຶ້ນພາຍຫຼັງມີນະໂຍບາຍ

ຊອກຫາຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງຜົນປະໂຫຍດທັງໝົດຂອງສັງຄົມ (TSB) ກ່ອນ ແລະ ຫຼັງການມີ
ນະໂຍບາຍໂດຍນຳຂໍ້ 2) – 1) ເຊິ່ງຈະເຮັດໃຫ້ຮູ້ຄ່າຜົນປະໂຫຍດສ່ວນເພີ່ມທີ່ເກີດຂຶ້ນ

ຄວາມທ້າທາຍໃນການປະເມີນ

- 1.ການວັດແທກເປັນຕົວເລກ:** ບາງຜົນປະໂຫຍດບໍ່ສາມາດວັດແທກເປັນຕົວເລກໄດ້ງ່າຍ
- 2.ຄວາມບໍ່ແນ່ນອນ:** ຜົນປະໂຫຍດຫຼາຍຢ່າງມີຄວາມບໍ່ແນ່ນອນ ຫຼື ຄາດການໄດ້ຍາກ
- 3.ມິຕິດ້ານເວລາ:** ຜົນປະໂຫຍດຫຼາຍຢ່າງເກີດຂຶ້ນໃນໄລຍະຍາວ
- 4.ການກະຈາຍ:** ການພິຈາລະນາວ່າຜົນປະໂຫຍດຕົກກັບໃຜ

ແນວທາງທີ່ຄວນພິຈາລະນາ

1. ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຜູ້ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍ: ລວມເອົາມູມມອງຈາກທຸກກຸ່ມທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ

2. ຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງຕົວຊີ້ວັດ: ໃຊ້ທັງຕົວຊີ້ວັດທາງເສດຖະກິດ, ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ

3. ການວິເຄາະຄວາມອ່ອນໄຫວ: ທົດສອບຜົນໂດຍໃຊ້ສົມມຸດຖານຕ່າງໆ

ການປະເມີນລະດັບພາກພື້ນ: ພິຈາລະນາຜົນກະທົບທີ່ກ້າວກ່າຍຂອບເຂດພື້ນທີ່ດໍາເນີນການ

10.2.3 ວິທີການວັດແທກຜົນປະໂຫຍດຂອງສິ່ງແວດລ້ອມ

ນັກເສດຖະສາດໄດ້ພັດທະນາວິທີໃນການປະເມີນຜົນປະໂຫຍດຈາກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມໂດຍການປະເມີນຜົນປະໂຫຍດດັ່ງກ່າວທ່ານ Smith ໄດ້ແບ່ງວິທີການປະເມີນອອກເປັນ 2 ປະເພດຄື: ວິທີການໃຊ້ຄວາມເຊື່ອມໂຍງທາງກາຍະພາບ ແລະ ວິທີການໃຊ້ຄວາມເຊື່ອມໂຍງທາງດ້ານພຶດຕິກຳ.

1) ການໃຊ້ຄວາມເຊື່ອມໂຍງທາງກາຍະພາບ (Physical Linkage Approach)

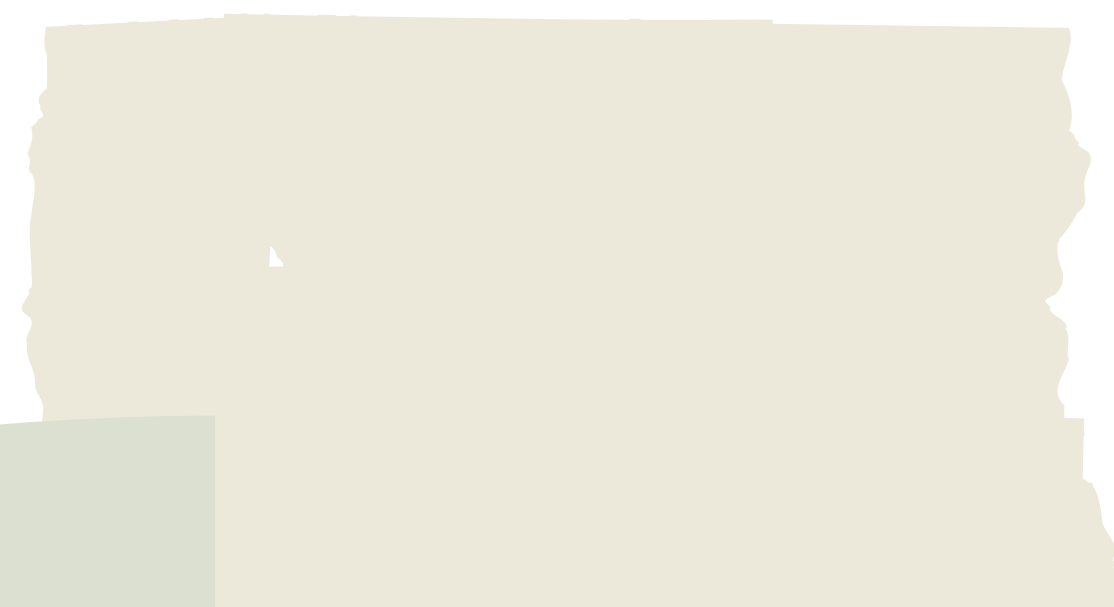

ວິທີການນີ້ພິຈາລະນາລັກສະນະທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມເຊິ່ງກໍ່ໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດກັບມະນຸດໂດຍສາມາດສັງເກດ ຫຼື ອານຸມານໄດ້ ແລະ ມະນຸດໃຫ້ມູນຄ່າກັບສິ່ງນັ້ນໂດຍທົ່ວໄປວິທີການນີ້ມັກວັດແທກຜົນປະໂຫຍດຈາກການພົວພັນລະຫວ່າງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການໃຊ້ຊັບພະຍາກອນນັ້ນວິທີການປະເມີນເຊິ່ງໃຊ້ແນວທາງນີ້ຄື: ວິທີການໃຊ້ຟັງຊັນຄວາມເສຍຫາຍ ເຊິ່ງສະແດງການພົວພັນລະຫວ່າງຄວາມເສຍຫາຍດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ສາມາດສັງເກດເຫັນໄດ້ລະດັບການປົນເປື້ອນສິ່ງແວດລ້ອມເພື່ອປະເມີນວ່າຖ້າມີນະໂຍບາຍຫຼຸດລະດັບການປົນເປື້ອນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມແລ້ວຈະຊ່ວຍຫຼຸດຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນໄດ້ຫຼາຍໜ້ອຍເທົ່າໃດ.

2) ວິທີການໃຊ້ເຊື່ອມໂຍງທາງດ້ານພຶດຕິກຳ (Behaviour Linkage Approach)

ວິທີການນີ້ເປັນການປະເມີນຜົນກະທົບໂດຍໃຊ້ການສັງເກດພຶດຕິກຳໃນຕະຫຼາດທີ່ແທ້ຈິງ (Actual Market) ຫຼື ການຕອບສະໜອງຂອງຜູ້ບໍລິໂພກໃນຕະຫຼາດສົມມຸດ (Hypothetical Market) ເຊິ່ງອາດແບ່ງອອກເປັນ 2 ວິທີຄື: ວິທີທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມ.

2.1) ວິທີທາງກົງ (Direct Method): ເປັນວິທີການປະເມີນການຕອບສະໜອງຂອງຜູ້ບໍລິໂພກທັນທີຕໍ່ການປ່ຽນແປງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ເຊິ່ງອາດແບ່ງອອກເປັນ 2 ວິທີຄື:

- **ວິທີທາງການເມືອງ (Political Referend urn Method)** ເປັນວິທີໃຊ້ຕະຫຼາດແທ້ຈິງຂອງສິນຄ້າບໍລິການສາທາລະນະໂດຍຄວບຄຸມການອອກສຽງ ຫຼື ການລົງປະຊາມະຕິຂອງປະຊາຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການເບິ່ງແຍງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.
- **ວິທີໃຊ້ເຫດການແບບສົມມຸດ (Contingent Valuation Method)** ເປັນວິທີໃຊ້ການກວດສອບຖາມຄວາມເຕັມໃຈທີ່ ຈະຈ່າຍຂອງບຸກຄົນໃນການປັບປຸງຄຸນນະພາບຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຈາກເງື່ອນໄຂຂອງຕະຫຼາດສົມມຸດ.

2.2) ວິທີທາງອ້ອມ (Indirect Method):

- **ວິທີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຫຼີກລຽງ (Averting Expenditure Method)** ເຊິ່ງເປັນການປະເມີນການປ່ຽນແປງຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍກ່ຽວກັບສິນຄ້າບໍລິການເຊິ່ງທົດແທນສິນຄ້າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.
- **ວິທີຕົ້ນທຶນການເດີນທາງ (Travel Cost Method)** ເປັນການວັດມູນຄ່າການປ່ຽນແປງຄຸນນະພາບຂອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ມີຕໍ່ການປ່ຽນແປງອຸປະສິງສຳລັບສິນຄ້າປະກອບກັນ.
- **ວິທີ Hedonic (Hedonic price Method)** ເປັນວິທີໃຊ້ສິນຄ້າສະແດງມູນຄ່າຂອງສ່ວນປະກອບເຊິ່ງມີອົງປະກອບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມປະກອບດ້ວຍໃນການປະເມີນລາຄາທີ່ແອບແຝງຢູ່ໃນສ່ວນປະກອບຕ່າງໆເຫຼົ່ານີ້.

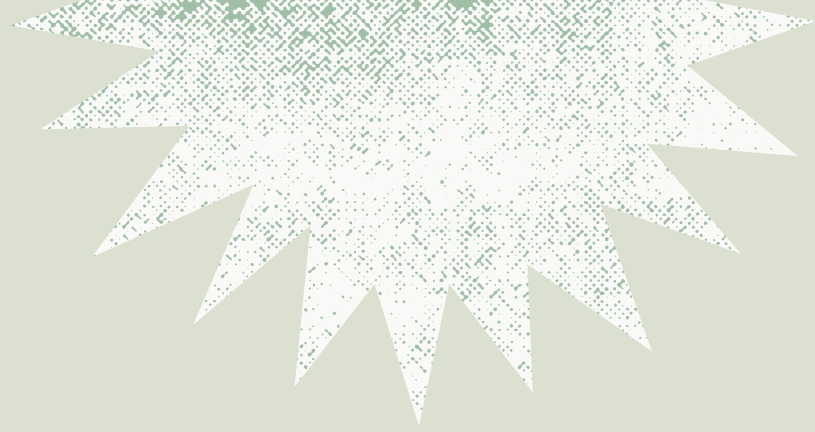

ວິທີການສົມມຸດເຫດການ (Contingent Valuation Method: CVM)

ວິທີການສົມມຸດເຫດການ (Contingent Valuation Method: CVM) ເປັນ ເຕັກນິກທາງເສດຖະສາດທີ່ໃຊ້ເພື່ອປະເມີນມູນຄ່າຂອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ບໍ່ມີຕະຫຼາດໂດຍກົງ.

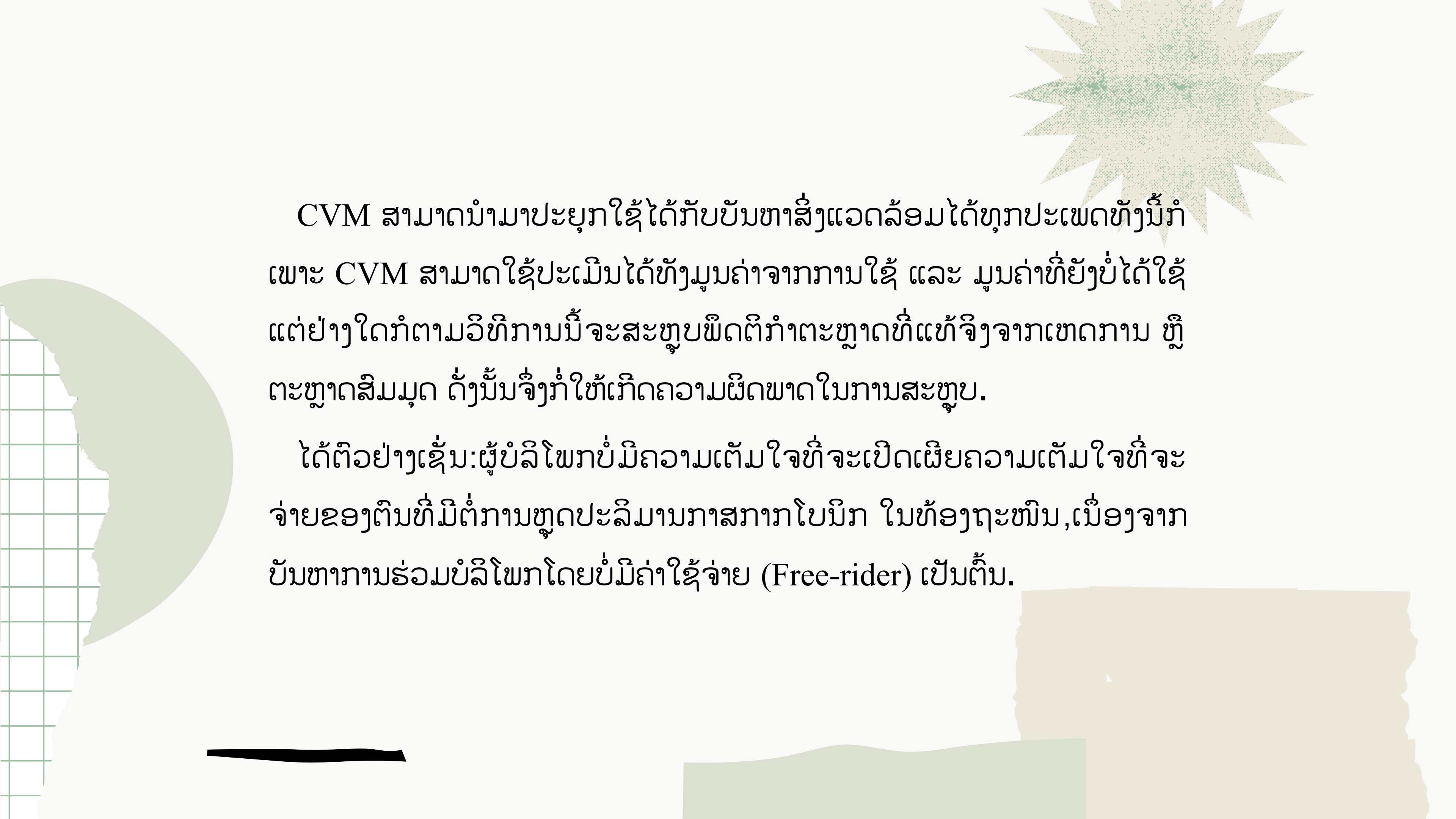
ຄວາມໝາຍພື້ນຖານ:

- ເປັນວິທີການສຳຫຼວດທີ່ຖາມຄົນກ່ຽວກັບຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍ (Willingness To Pay: WTP) ຫຼື ຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຍອມຮັບ (Willingness To Accept: WTA) ສຳລັບການປ່ຽນແປງໃນການບໍລິການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ
- ສ້າງສະຖານະການສົມມຸດ (ຫຼື ເຫດການສົມມຸດ) ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ຕອບສະແດງມູນຄ່າທີ່ພວກເຂົາໃຫ້ກັບຊັບພະຍາກອນ

CVM ເປັນເຄື່ອງມືສໍາຄັນໃນເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ຊ່ວຍໃຫ້ເຫັນມູນຄ່າຂອງຊັບພະຍາກອນທີ່ບໍ່ມີລາຄາຕະຫຼາດໂດຍກົງ, ຊຶ່ງຊ່ວຍໃນການຕັດສິນໃຈດ້ານນະໂຍບາຍ ແລະ ການບໍລິຫານຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ.

CVM ເປັນວິທີການປະເມີນທີ່ໃຊ້ແບບສອບຖາມເພື່ອສອບຖາມຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍຂອງບຸກຄະລະກອນ (WTP) ທີ່ມີຕໍ່ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເຊິ່ງຄໍາຕອບທີ່ໄດ້ຈາກວິທີ CVM ນີ້ຂຶ້ນຢູ່ກັບເຫດການທີ່ຕ້ອງການສອບຖາມໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວເຄື່ອງມືແບບສອບຖາມຈະຊ່ວຍໃຫ້ຮູ້ເຖິງຄວາມພໍໃຈຂອງບຸກຄະລະກອນໄດ້ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ບໍລິໂພກບໍ່ໄດ້ເປີດເຜີຍຄວາມພໍໃຈ (Non-revelation of Preference) ທີ່ມີຕໍ່ສິນຄ້າ ຫຼື ບໍລິການສາທາລະນະ.

CVM ສາມາດນຳມາປະຍຸກໃຊ້ໄດ້ກັບບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມໄດ້ທຸກປະເພດທັງນີ້ກໍ
ເພາະ CVM ສາມາດໃຊ້ປະເມີນໄດ້ທັງມູນຄ່າຈາກການໃຊ້ ແລະ ມູນຄ່າທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ໃຊ້
ແຕ່ຢ່າງໃດກໍຕາມວິທີການນີ້ຈະສະຫຼຸບພຶດຕິກຳຕະຫຼາດທີ່ແທ້ຈິງຈາກເຫດການ ຫຼື
ຕະຫຼາດສົມມຸດ ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງກໍໃຫ້ເກີດຄວາມຜິດພາດໃນການສະຫຼຸບ.

ໄດ້ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ: ຜູ້ບໍລິໂພກບໍ່ມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະເປີດເຜີຍຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະ
ຈ່າຍຂອງຕົນທີ່ມີຕໍ່ການຫຼຸດປະລິມານກາສາກາກໂບນິກ ໃນທ້ອງຖະໜົນ, ເນື່ອງຈາກ
ບັນຫາການຮ່ວມບໍລິໂພກໂດຍບໍ່ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ (Free-rider) ເປັນຕົ້ນ.

ວິທີການປະເມີນໂດຍໃຊ້ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຫຼີກເວັ້ນ (Averting Expenditure Method: AEM)

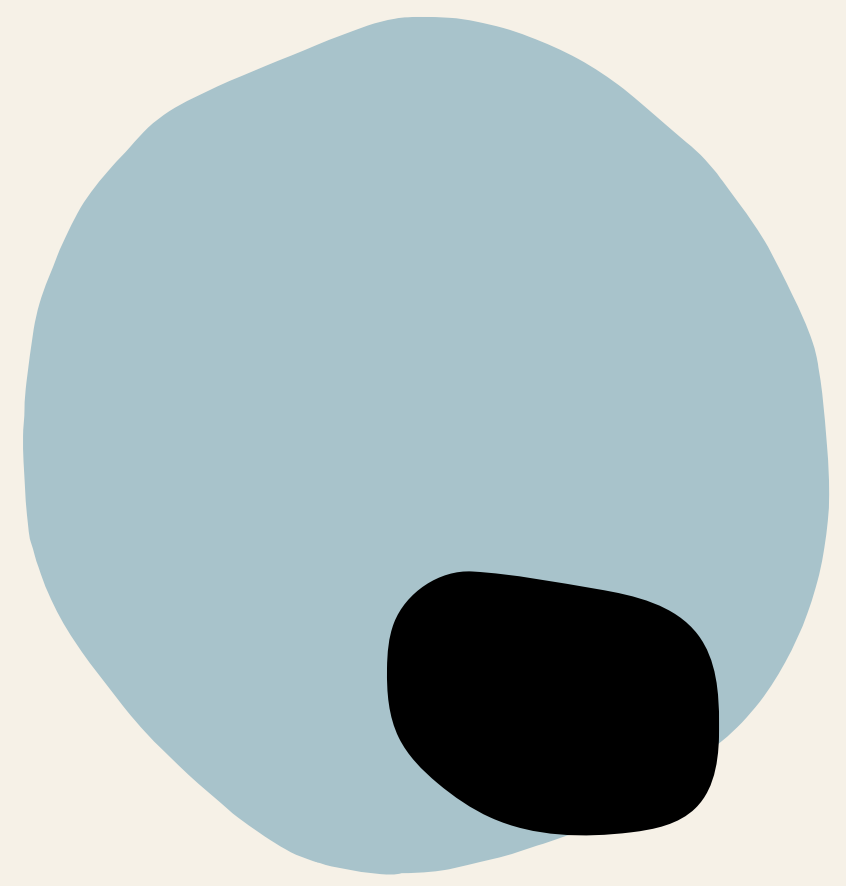
ວິທີການນີ້ເປັນວິທີທາງອ້ອມໃນການປະເມີນຜົນປະໂຫຍດຂອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງວິທີ AEM ນີ້ພິຈາລະນາການປ່ຽນແປງໃນດ້ານການໃຊ້ຈ່າຍທີ່ມີຕໍ່ສິນຄ້າບໍລິການທີ່ນຳມາທົດແທນສິນຄ້າບໍລິການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ

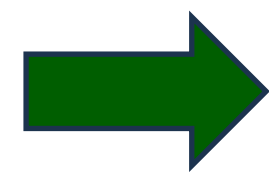
ວິທີການປະເມີນໂດຍໃຊ້ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຫຼີກເວັ້ນ (Averting Expenditure Method: AEM)

ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ: ບັນຫາມົນລະພິດທາງສຽງທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດບັນຫາດ້ານສຸຂະພາບ ແກ່ປະຊາຊົນເມື່ອໃຊ້ວິທີ AEM ເຖິງຈະພິຈາລະນາຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຕິດຕັ້ງຈໍານວນປ້ອງກັນສຽງ ຫຼື ການຍ້າຍທີ່ຢູ່ໃຫມ່ເພື່ອປະເມີນຜົນກະທົບຈາກສຽງທີ່ມີຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງປະຊາຊົນ ຫຼື ບັນຫາມົນລະພິດທາງນໍ້າທີ່ມີຕໍ່ສຸຂະພາບປະຊາຊົນອາດພິຈາລະນາຈາກການຕິດຕັ້ງເຄື່ອງກອງນໍ້າ ຫຼື ການຊື້ອຸປະກອນທໍາຄວາມສະອາດປ້ອງກັນຂີ້ໝໍ້ງຽງເປັນຕົ້ນ.

ດັ່ງນັ້ນ, ຈະເຫັນໄດ້ວ່າກິດຈະການໃນການຫຼີກເວັ້ນບັນຫາດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນສ່ວນຂອງສິນຄ້າບໍລິການທົດແທນສິນຄ້າສິ່ງແວດລ້ອມຂຶ້ນ ດັ່ງນັ້ນ ຖ້ານະໂຍບາຍຂອງສັດຈະທຳໃຫ້ສິ່ງແວດລ້ອມມີຄຸນນະພາບດີຂຶ້ນຈະເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນສິນຄ້າທົດແທນຫຼຸດລົງເຊິ່ງກໍ່ຄືຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຫຼີກລຽງບັນຫາດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມນັ້ນເອງ ໂດຍການວັດຄ່າໃຊ້ຈ່າຍດັ່ງກ່າວເປັນການປະເມີນຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະຈ່າຍຂອງປະຊາຊົນໂດຍທາງອ້ອມສຳລັບຜົນປະໂຫຍດທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນນັ້ນ.

ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ: ຖ້າມີບັນຫາເລື່ອງການເປີເປື້ອນຂອງນ້ຳປະປາຜູ້ບໍລິໂພກອາດຈະຊື້ນ້ຳດື່ມແບບຕຸກແທນ ຫຼື ຕິດຕັ້ງເຄື່ອງກອງນ້ຳຖ້າລັດຈະມີນະໂຍບາຍຕ້ອງການປັບປຸງການຜະລິດນ້ຳປະປາເພື່ອການບໍລິໂພກ ກໍ່ຈະເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນໃຊ້ຈ່າຍເງິນໃນການຊື້ນ້ຳດື່ມ ຫຼື ຕິດຕັ້ງເຄື່ອງກອງນ້ຳເຊິ່ງເປັນສິນຄ້າທົດແທນຫຼຸດລົງໂດຍມູນຄ່າຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ຫຼຸດລົງດັ່ງກ່າວກໍ່ຄືຜົນປະໂຫຍດທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນຈາກນະໂຍບາຍຂອງລັດນັ້ນເອງ.

ຕົວຢ່າງ

ການປະເມີນມູນຄ່າດ້ວຍວິທີນີ້ ເຊັ່ນ:ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຫຼີກເວັ້ນມົນລະພິດທາງອາກາດໂດຍການຕິດຕັ້ງເຄື່ອງປັບອາກາດ ເຊິ່ງການຕິດຕັ້ງລະບົບເຄື່ອງປັບອາກາດນີ້ຊ່ວຍຫຼຸດຄວາມສ່ຽງຂອງບັນຫາສຸຂະພາບເປັນໂລກພູມແພ້ຂອງປະຊາຊົນຈາກມົນລະພິດທາງອາກາດໄດ້ ດັ່ງນັ້ນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ສາມາດປະຫຍັດໄດ້ຈາກການຮັກສາແພດກໍ່ ຄືຜົນປະໂຫຍດທີ່ ເພີ່ມຂຶ້ນ ຈາກການປັບປຸງຄຸນນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມໃຫ້ດີຂຶ້ນ

ວິທີການປະເມີນໂດຍໃຊ້ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການເດີນທາງ (Travel Cost Method: TCM)

ວິທີການປະເມີນໂດຍໃຊ້ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການເດີນທາງ ເປັນການໃຊ້ຄວາມສຳພັນໃນລັກສະນະປະກອບກັນ(Complementary) ລະຫວ່າງຄຸນນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມກັບມູນຄ່າຈາກການໃຊ້ເພື່ອການພັກຜ່ອນຢ່ອນໃຈ ມາຊ່ວຍປະເມີນຜົນປະໂຫຍດຂອງສິ່ງແວດລ້ອມທັງນີ້ເພາະຈາກການສັງເກດຕົວຈິງຜູ້ບໍລິໂພກພົບວ່າ ອຸປະສິງສຳລັບການໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະສິ່ງແວດລ້ອມໃນແຕ່ລະແຫຼ່ງພັກຜ່ອນຢ່ອນໃຈຈະເພີ່ມຂຶ້ນເມື່ອຄຸນນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມດີຂຶ້ນ

ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ: ຖ້າຄຸນນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມຂອງທະເລດີຂຶ້ນປະຊາຊົນຈະ
ໄປພັກຜ່ອນຍ່ອນໃຈບໍລິເວນຮອບທະເລຫຼາຍຂຶ້ນດ້ວຍ ດັ່ງເສັ້ນອຸປະສິງ
ຂອງການໄປພັກຜ່ອນຍ່ອນໃຈເກີດການເຄື່ອນຍ້າຍເນື່ອງຈາກການ
ປ່ຽນແປງຄຸນນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມຈະເຮັດໃຫ້ສ່ວນເກີນຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ
(ຫຼື Consumer's Surplus) ເກີດການປ່ຽນແປງດ້ວຍເຊັ່ນກັນ ເຊິ່ງຈະ
ຊ່ວຍໃຫ້ປະເມີນຜົນປະໂຫຍດທີ່ປ່ຽນແປງໄປຂອງຄຸນນະພາບ
ສິ່ງແວດລ້ອມນັ້ນໄດ້.

ວິທີການປະເມີນໂດຍໃຊ້ຮິໂດນິກ (Hedonic Price Method: HPM)

ວິທີການປະເມີນໂດຍໃຊ້ຮິໂດນິກ (HPM) ເປັນວິທີການປະເມີນສິ່ງແວດລ້ອມທາງອ້ອມຈາກຄຸນລັກສະນະຂອງສິນຄ້າບໍລິການ ໂດຍມາຈາກແນວຄິດທີ່ວ່າສິນຄ້າບໍລິການປະກອບດ້ວຍຄຸນລັກສະນະຕ່າງໆ ທີ່ມີມູນຄ່າໂດຍມູນຄ່າທີ່ຮັບຮູ້ໄດ້ເຫຼົ່ານີ້ເປັນມູນຄ່າແອບແຝງ (Implicit Price) ທີ່ຢູ່ໃນຄຸນລັກສະນະຂອງສິນຄ້າບໍລິການໂດຍສິນຄ້າບໍລິການເຫຼົ່ານັ້ນມີລາຄາໃນຕະຫຼາດທີ່ຊັດເຈນ

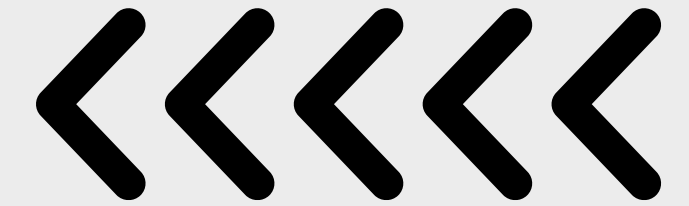
ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ: ບ້ານທີ່ມີລາຄາຊື່ຂາຍໃນທ້ອງຕະຫຼາດ ໂດຍວິທີ HPMນີ້ມີຂໍ້
ສົມມຸດວ່າລາຄາບ້ານໃນຕະຫຼາດດັ່ງກ່າວປະກອບດ້ວຍມູນຄ່າຂອງອົງປະກອບ
ຕ່າງໆຂອງຕົວບ້ານ ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ: ທຳເລທີ່ຕັ້ງ (X_1) ຈຳນວນຫ້ອງນອນ (X_2)
ຂະໜາດພື້ນທີ່ບ້ານ (X_3) ແລະ ຄຸນນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມ(E) ເປັນຕົ້ນ. ດັ່ງນັ້ນ
ຖ້າຄຸນລັກສະນະທີ່ເປັນອົງປະກອບຂອງບ້ານປ່ຽນໄປກໍ່ຈະສະທ້ອນໃນລາຄາ
ບ້ານທີ່ປ່ຽນແປງໄປດ້ວຍ. ດັ່ງນັ້ນ ອາດຂຽນຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງລາຄາບ້ານ
(Ph) ແລະ ຄຸນລັກສະນະຕ່າງໆທີ່ປະກອບເປັນບ້ານໄດ້ດັ່ງສົມຜົນ 10.2

$$Ph = f(X_1, X_2, X_3, \dots, E) \quad (10.2)$$

ດັ່ງນັ້ນ, ຖ້າສາມາດວັດລາຄາແອບແຝງ (Implicit Price) ຂອງສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ມີຜົນຕໍ່ລາຄາບ້ານ ຫຼື ຄ່າຈ້າງແຮງງານໄດ້ກໍ່ຈະສາມາດປະມານຄ່າອຸປະສິງສໍາລັບສິ່ງແວດລ້ອມດັ່ງກ່າວໄດ້ ເຊິ່ງຈະເຮັດໃຫ້ສາມາດວັດການປ່ຽນແປງຄຸນນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ເກີດກັບຜູ້ບໍລິໂພກໄດ້ເຊັ່ນກັນ ເຊິ່ງກໍ່ຄືຄ່າສ່ວນເກີນຂອງຜູ້ບໍລິໂພກທີ່ເກີດຈາກການປ່ຽນແປງຄຸນນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ສົນໃຈ.

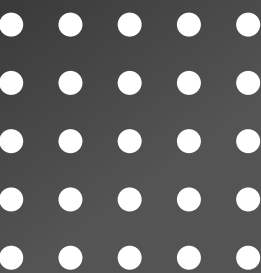
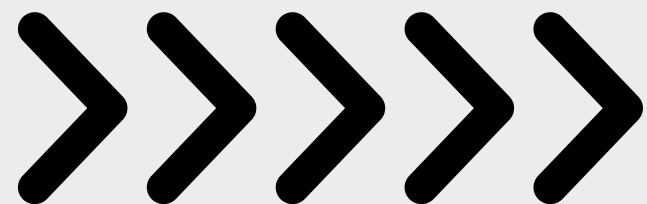

HPM ນຳມາໃຊ້ວັດຄຸນນະພາບໃນຫຼາຍໆເລື່ອງເຊັ່ນ: ການຈັດການຂີ້ເຫຍື້ອເປັນຜິດ
ມົນລະພິດທາງສຽງ, ມົນລະພິດທາງອາກາດ ທີ່ມີຜົນຕໍ່ລາຄາບ້ານລວມທັງຄວາມສ່ຽງ
ຂອງອາຊີບຕ່າງໆທີ່ຕ້ອງພົບກັບສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ມີຄຸນນະພາບແຕກຕ່າງກັນທີ່ມີຜົນຕໍ່
ການຈ້າງງານ ເປັນຕົ້ນ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ HPM ກໍຍັງມີຂໍ້ມູນດ້ວຍ ຫຼື ຂໍ້ຈຳກັດຢູ່ຫຼາຍໆ
ປະການໃນການນຳໃຊ້ປະເມີນຄ່າຜົນປະໂຫຍດເຊັ່ນດຽວກັບການປະເມີນຄ່າອື່ນໆ ແຕ່
ຢ່າງນ້ອຍກໍສາມາດຊ່ວຍໃຫ້ນັກເສດຖະສາດມີເຄື່ອງມືໃນກາຍນປະເມີນຜົນ
ປະໂຫຍດຊຶ່ງບໍ່ຢູ່ໃນລະບົບຕະຫຼາດທີ່ເກີດຂຶ້ນໄດ້.

10.3 ແນວຄິດກ່ຽວກັບມູນຄ່າຕົ້ນທຶນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ

ມູນຄ່າຕົ້ນທຶນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ໝາຍເຖິງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທັງໝົດທີ່ເກີດຂຶ້ນກັບສັງຄົມຈາກຄວາມເສື່ອມໂຊມຂອງສິ່ງແວດລ້ອມ ຫຼື ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ. ແນວຄິດນີ້ມີຄວາມສຳຄັນໃນການປະເມີນຜົນກະທົບທີ່ແທ້ຈິງຂອງກິດຈະກຳມະນຸດຕໍ່ລະບົບນິເວດ ແລະ ສັງຄົມໂດຍລວມ.

10.3.1 :ປະເພດຕົ້ນທຶນ

1) ຕົ້ນທຶນທີ່ຊັດເຈນ

ຕົ້ນທຶນທີ່ຊັດເຈນ (Explicit Costs) ໃນການນຳນະໂຍບາຍດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມມາໃຊ້ປະກອບດ້ວຍຕົ້ນທຶນໃນການປະຕິບັດຕາມຂໍ້ບັງຄັບ ຫຼື ກົດໝາຍຂອງລັດທີ່ເກີດກັບທຸກພາກສ່ວນໃນລະບົບເສດຖະກິດໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວຕົ້ນທຶນທີ່ຊັດເຈນປະເພດນີ້ກໍ່ຄືຊັບພະຍາກອນທີ່ນຳມາໃຊ້ເພື່ອໃຫ້ນະໂຍບາຍການຄວບຄຸມບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມສາມາດດຳເນີນການໄປສູ່ການປະຕິບັດໄດ້ເຊິ່ງເປັນການໃຊ້ຊັບພະຍາກອນແຮງງານທີ່ດິນທຶນເຊິ່ງລັດ ຫຼື ໜ່ວຍງານຂອງລັດຕ້ອງຈ່າຍຕົ້ນທຶນດັ່ງກ່າວໃນຮູບຂອງຄ່າຈ້າງ, ຄ່າເຊົ່າ ແລະ ດອກເບ້ຍ ຕາມລະດັບ ໂດຍຊັບພະຍາກອນທີ່ລັດ ຫຼື ໜ່ວຍງານຂອງລັດນຳມາໃຊ້ນີ້ມີລາຄາຢູ່ໃນຕະຫຼາດເຊິ່ງກໍ່ຄືລາຄາປັດໄຈການຜະລິດຕ່າງໆໃນລະບົບເສດຖະກິດນັ້ນເອງ.

ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວຕົ້ນທຶນທາງເສດຖະສາດອາດແບ່ງເປັນ 2 ປະເພດໃຫຍ່ໆໄດ້ແກ່

1. ຕົ້ນທຶນຄົງທີ່ (Fixed Costs) ເຊິ່ງເປັນຕົ້ນທຶນທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນໄລຍະສັ້ນ ແລະ ຕົ້ນທຶນປະເພດນີ້ ບໍ່ໄດ້ຂຶ້ນກັບຈຳນວນສິນຄ້າບໍລິການທີ່ເຮັດການຜະລິດເຊິ່ງໃນການດຳເນີນນະໂຍບາຍທາງດ້ານ ສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປະຕິບັດ ແລະ ການນຳລະບຽບມາດຕະການຕ່າງໆມາບັງຄັບໃຊ້ ຕົ້ນທຶນປະເພດນີ້ເອີ້ນວ່າ**ຕົ້ນທຶນດ້ານປັດໄຈທຶນ (Capital Costs)**

ຕົ້ນທຶນດ້ານປັດໄຈທຶນໄດ້ລວມເຖິງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສຳລັບໂຮງງານອຸປະກອນການກໍ່ສ້າງລວມເຖິງຕົ້ນທຶນໃນການປ່ຽນແປງຂະບວນການຜະລິດເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາມົນລະພິດໂດຍຕົ້ນທຶນດ້ານປັດໄຈທຶນນີ້ ບໍ່ໄດ້ຂຶ້ນກັບຈຳນວນມົນລະພິດທີ່ຕ້ອງກຳຈັດ ຫຼື ແກ້ໄຂ

ຕົວຢ່າງເຊັ່ນຕົ້ນທຶນໃນການກໍ່ສ້າງເຄື່ອງບຳບັດນ້ຳເສຍຕົ້ນທຶນໃນການຊື້ທີ່ດິນເພື່ອເປັນແຫຼ່ງຝັງຂີ້ເຫຍື້ອ ຫຼື ຕົ້ນທຶນຕິດຕັ້ງເຄື່ອງຟອກອາກາດເພື່ອຄວບຄຸມມົນລະພິດທາງອາກາດເປັນຕົ້ນໂດຍຕົ້ນທຶນດ້ານປັດໄຈທຶນນີ້ຈະເກີດຂຶ້ນກ່ອນມີການລົງທຶນໃນການເລີ່ມດຳເນີນການ.

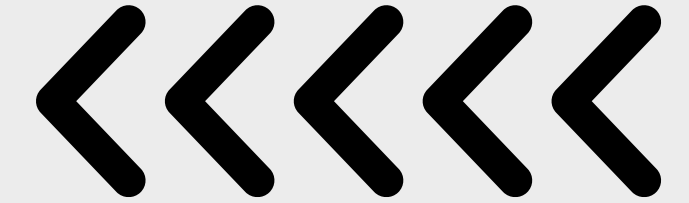

2. ຕົ້ນທຶນປ່ຽນແປງ (Variable Costs) ເຊິ່ງເປັນຕົ້ນທຶນທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນໄລຍະຍາວທີ່ປັດໄຈການຜະລິດສາມາດປ່ຽນແປງໄດ້ໂດຍຕົ້ນທຶນປະເພດນີ້ຂຶ້ນຢູ່ກັບຈຳນວນສິນຄ້າບໍລິການທີ່ທຸລະກິດເຮັດການຜະລິດຕົ້ນທຶນປະເພດນີ້ເມື່ອເກີດຂຶ້ນໃນການດຳເນີນນະໂຍບາຍດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມໂດຍເປັນການນຳມາຕະການ ຫຼື ກົດລະບຽບທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຕ່າງໆມາບັງຄັບໃຊ້ ຫຼື ເວົ້າໄດ້ວ່າ ຕົ້ນທຶນໃນການດຳເນີນການ (Operating Costs) ເຊິ່ງມັນຈະເກີດຂຶ້ນກັບຂະບວນການດຳເນີນການ ຫຼື ການຮັກສາອຸປະກອນເຄື່ອງມືໃນຂະບວນການແກ້ໄຂບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມເຊັ່ນ : ຊື້ສ່ວນອຸປະກອນຕ່າງໆ, ແຮງງານ, ເຊື້ອເພີງການເຮັດວິໄຈ ແລະ ການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຢີຕ່າງໆ ເປັນຕົ້ນແມ່ນຕົ້ນທຶນໃນການດຳເນີນການມີຄວາມສຳພັນໂດຍກົງກັບປະລິມານການແກ້ໄຂບັນຫາລະພິດເຊິ່ງຄ້າຍຄືກັບຕົ້ນທຶນປ່ຽນແປງນັ້ນເອງ

ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ: ຕົ້ນທຶນໃນການຄຸ້ມຄອງການແພ່ກະຈາຍຂອງມົນລະພິດແລະ ຕົ້ນທຶນໃນການຈ້າງແຮງງານເພື່ອເດີນເຄື່ອງຈັກໃນການແກ້ໄຂບັນຫາມົນລະພິດເປັນຕົ້ນ.

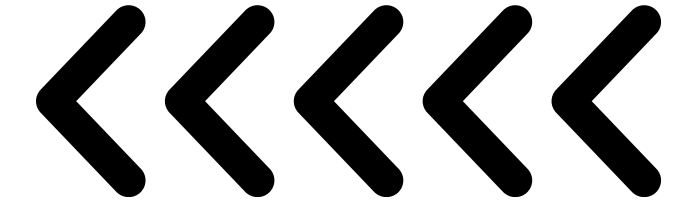

2) ຕົ້ນທຶນທີ່ບໍ່ຊັດເຈນ (Implicit Costs)

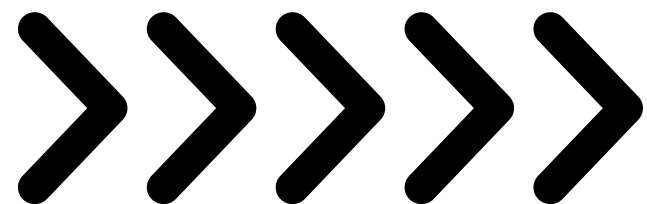
ຕົ້ນທຶນທີ່ບໍ່ຊັດເຈນນີ້ເປັນຕົ້ນທຶນທີ່ບໍ່ເປັນຕົວເງິນທີ່ຊັດເຈນແຕ່ມີຜົນໃນທາງລົບຕໍ່ຄວາມເປັນຢູ່ຂອງສັງຄົມຕົວຢ່າງເຊັ່ນ: ມູນຄ່າຂອງຄວາມຫຼາກຫຼາຍໃນຜະລິດຕະພັນທີ່ຫຼຸດລົງຈາກການຫ້າມໃຊ້ປັດໄຈການຜະລິດບາງປະເພດຕົ້ນທຶນດ້ານເວລາໃນການຄົ້ນຫາປັດໄຈທົດແທນລວມເຖິງຄວາມສະດວກທີ່ຫຼຸດລົງເນື່ອງຈາກມີນະໂຍບາຍຄວບຄຸມດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມເປັນຕົ້ນເຖິງວ່າຕົ້ນທຶນປະເພດໜຶ່ງແຕ່ໃນການນິຍົມວັດ ຫຼື ການລະບຸຕົ້ນທຶນປະເພດນີ້ເຮັດໄດ້ຄ່ອນຂ້າງຍາກເຮັດໃຫ້ການວິເຄາະໃນດ້ານນີ້ກ່ຽວກັບນະໂຍບາຍດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມມັກລະເລີຍຕົ້ນທຶນທີ່ເກີດກັບສັງຄົມປະເພດນີ້ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ຕົ້ນທຶນຂອງມາດຕະການ ແລະ ນະໂຍບາຍດ້ານວິ່ງແວດລ້ອມມັກຖືກປະເມີນຕໍ່າກວ່າທີ່ເປັນ.

10.3.2 ແນວຄິດການຕີຄ່າຕົ້ນທຶນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ

ນະໂຍບາຍ ຫຼື ມາດຕະການນີ້ກໍ່ຄືລາຍຈ່າຍທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງຊົດເຊີຍໃຫ້ກັບສັງຄົມສຳລັບການນຳເອົາຊັບພະຍາກອນມາໃຊ້ແກ້ໄຂບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມນັ້ນເອງໂດຍການຊົດເຊີຍດັ່ງກ່າວຖືກນຳມາລວມຢູ່ໃນຜົນດ້ານລາຄາ, ຜົນດ້ານການທົດແທນ ແລະ ຜົນດ້ານລາຍໄດ້ທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກການມີມາດຕະການ ຫຼື ນະໂຍບາຍດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມນັ້ນ

ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ: ນະໂຍບາຍ ຫຼື ມາດຕະການເບິ່ງແຍງທາງດ້ານມົນລະພິດທາງອາກາດຈະນຳໃຫ້ລາຄາຂອງລົດແພງຂຶ້ນເນື່ອງຈາກຕົ້ນທຶນຂອງການຕິດຕັ້ງເຄື່ອງກອງຂອງເສຍໃນລົດສູງຂຶ້ນ ຫຼື ລາຄາຂອງຜະລິດຕະພັນເຄື່ອງໃຊ້ພາຍໃນບ້ານແພງຂຶ້ນເນື່ອງຈາກການໃຊ້ຜະລິດຕະພັນທີ່ມີການນຳເອົາຫີບໂຮມເອົາມາໃຊ້ໃໝ່ໄດ້ ແລະ ຕົ້ນທຶນຈາກການໃຊ້ສິນຄ້າທີ່ມີການຜະລິດຕະພັນຄວບຄຸມ ເປັນຕົ້ນ

Resource of image : <https://storyset.com/illustration/hybrid-car/pana>

ໃນບາງກໍລະນີເມື່ອມີການເກັບພາສີສິນຄ້າບໍລິການທີ່ກໍ່ບັນຫາມົນລະພິດເຊິ່ງເປັນໄປຕາມນະໂຍບາຍ ຫຼື ມາດຕະການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຈະເຮັດໃຫ້ລາຍໄດ້ທີ່ແທ້ຈິງຂອງຜູ້ບໍລິໂພກປ່ຽນແປງເຊິ່ງນອກຈາກການປ່ຽນແປງດັ່ງກ່າວແລ້ວຍັງມີຕົ້ນທຶນທີ່ບໍ່ໄດ້ເປັນຕົວເງິນທີ່ຊັດເຈນເກີດຂຶ້ນ

ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ: ຄວາມບໍ່ສະດວກໃນການໃຊ້ບໍລິການຂົນສົ່ງມວນຊົນ ຫຼື ການໃຊ້ລົດຮ່ວມທາງດຽວກັນເພື່ອຕອບສະໜອງຕໍ່ນະໂຍບາຍໃນການຄວບຄຸມສະພາບອາກາດພາຍໃນເຂດເມືອງ ຫຼື ຕົ້ນທຶນໃນການຫາຜະລິດຕະພັນ ຫຼື ສິນຄ້າທົດແທນສິນຄ້າທີ່ກໍ່ມົນລະພິດນັ້ນເປັນຕົ້ນ.

Resource of image : <https://storyset.com/illustration/environmental-audit/bro>

10.3.3 ວິທີການວັດຕົ້ນທຶນທີ່ຊັດເຈນ

ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວນັກເສດຖະສາດມັກໃຊ້ແນວທາງໃນການວັດຕົ້ນທຶນ ເພີ່ມດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ 2 ວິທີໄດ້ແກ່ 1) ວິທີການທາງດ້ານວິສະວະກຳແລະ 2) ວິທີການສຳຫຼວດ:

1) ວິທີການທາງດ້ານວິສະວະກຳ Engineering Approach

ວິທີການນີ້ເປັນວິທີການປະເມີນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການແກ້ໄຂບັນຫາມົນລະພິດ ໂດຍໃຊ້ເທັກໂນໂລຢີທີ່ມີຕົ້ນທຶນຕໍ່າສຸດ (Least-cost Technology) ເພື່ອ ໃຫ້ບັນລຸລະດັບການແກ້ໄຂບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມໂດຍຜູ້ຊ່ຽວຊານ ວິທີການວິສະວະກຳໃນການຕົ້ນທຶນແມ່ນວິທີທີ່ເປັນລະບົບເພື່ອວັດແທກ, ວິເຄາະ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຕົ້ນທຶນໃນຂະບວນການຜະລິດຫຼືການບໍລິການ. ມັນເນັ້ນໜັກໃສ່ການວິເຄາະທາງດ້ານວິທະຍາສາດແລະເຕັກນິກ ເພື່ອກຳນົດ ຕົ້ນທຶນຢ່າງຊັດເຈນ.

ຢ່າງໃດກໍຕາມຍັງມີຂໍ້ ໂຕ້ແຍ່ງໃນການນໍາໃຊ້ວິທີການນີ້ທັງໝົດນີ້ເພາະມີການຜັນປ່ຽນຂອງຕົວປ່ຽນຕ່າງໆທີ່ຫຼາຍວິທີຕົ້ນທຶນພະລັງງານເຊື້ອເພີງໃນອານາຄົດຄວາມແນ່ນອນໃນການຫາວັດຖຸດິບມາໃຊ້ໃນການແກ້ໄຂບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມໃນອານາຄົດເປັນຕົ້ນຕໍນັ້ນການນໍາວິທີນີ້ມາໃຊ້ຈິ່ງຕ້ອງມີການປະເມີນການທີ່ໃກ້ຄຽງຄວາມເປັນຈິງຫຼາຍທີ່ສຸດເຊິ່ງຜົນໄດ້ຂ້ອນຂ້າງຍາກ

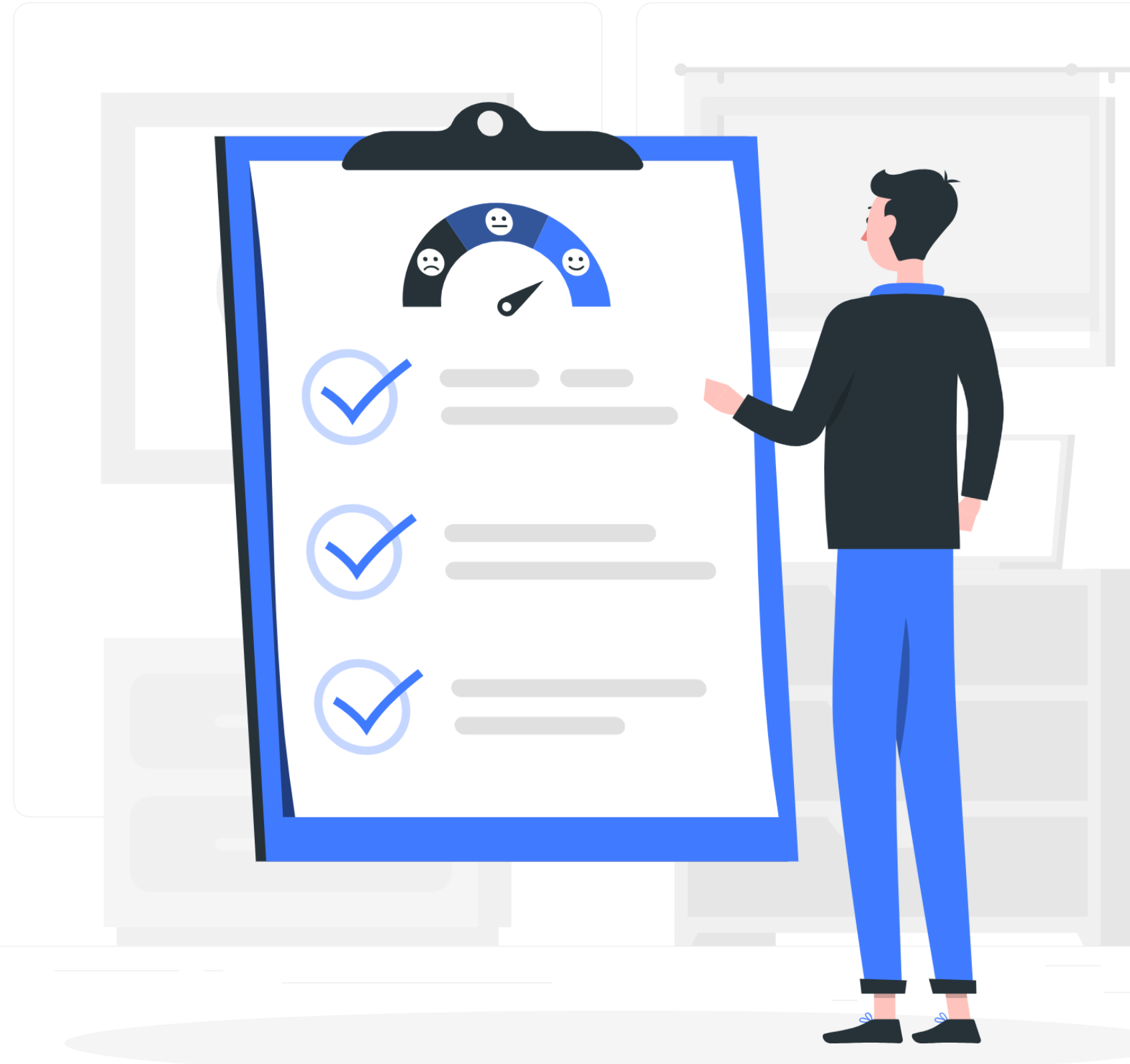
Resource of image : <https://storyset.com/illustration/website-creator/bro>

2) ວິທີການສຳຫຼວດ (Survey Approach)

ວິທີການນີ້ບໍ່ໄດ້ຂຶ້ນຢູ່ກັບຊ່ຽວຊານໃນການໃຫ້ຂໍ້ມູນແຕ່ຂຶ້ນຢູ່ກັບແຫຼ່ງມົນລະພິດເຊິ່ງມີລັກສະນະຄ້າຍຄືກັບວິທີການປະເມີນໂດຍໃຊ້ CVM ໃນການປະເມີນຜົນປະໂຫຍດທີ່ໄດ້ກ່າວມາແລ້ວໂດຍວິທີການສຳຫຼວດຈະມີການສຸມຕົວຢ່າງທຸລະກິດ ແລະ ເຄື່ອງມືຕ່າງໆເພື່ອສອບຖາມກ່ຽວກັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຂອງໂຄງການວິທີການນີ້ເປັນວິທີການໂດຍກົງໃນການຫາຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການແກ້ໄຂບັນຫາດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມແຕ່ຢ່າງໃດກໍຕາມຍັງມີຈຸດດ້ອຍເຊັ່ນ ແຫຼ່ງທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດມົນລະພິດອາດໃຫ້ຂໍ້ມູນຕໍ່າກວ່າຄວາມເປັນຈິງກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ຂອງລັດເປັນຕົ້ນ.

Resource of image : <https://storyset.com/illustration/customer-survey/rafiki>

ຢ່າງໃດກໍຕາມບໍ່ມີວິທີໃດທີ່ບໍ່ມີຈຸດອ່ອນດັ່ງນັ້ນເຈົ້າໜ້າທີ່ລັດ ຫຼື ໜ່ວຍງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຄວນໃຊ້ວິທີການທັງ 2 ດັ່ງກ່າວຂ້າງຕົ້ນຊ່ວຍໃນການປະເມີນຕົ້ນທຶນທາງສັງຄົມໃນການກຳນົດນະໂຍບາຍ ຫຼື ມາດຕະການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມເຊິ່ງຈະຊ່ວຍໃຫ້ການຕັດສິນໃຈໃຊ້ນະໂຍບາຍ ຫຼື ມາດຕະການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມມີປະສິດທິພາບຫຼາຍຍິ່ງຂຶ້ນ.

Resource of image : <https://storyset.com/search?q=Environmental>

ສະຫຼຸບ

○ ແນວຄິດກ່ຽວກັບຄຸນຄ່າຜົນປະໂຫຍດໃນການແກ້ໄຂບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມ

ຜົນປະໂຫຍດດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນປະຖົມພູມ ແລະ ຂັ້ນທຸຕິຍະພູມ

ແນວຄິດໃນການປະເມີນຜົນປະໂຫຍດດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ

ວິທີການວັດແທກຜົນປະໂຫຍດຂອງສິ່ງແວດລ້ອມ

○ ແນວຄິດກ່ຽວກັບມູນຄ່າຕົ້ນທຶນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ

ປະເພດຕົ້ນທຶນ

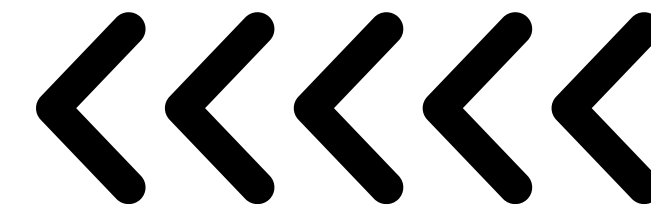
ແນວຄິດການຕີຄ່າຕົ້ນທຶນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ

ວິທີການວັດຕົ້ນທຶນທີ່ຊັດເຈນ

Reference

XIONGTOUA, T. et al., (2021). Environmental Economics. Souphanouvong University

Thank you

